

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)

6 iunie 2019*

„Trimitere preliminară – Coordonarea sistemelor de securitate socială – Lucrători migranți – Regulamentul (CE) nr. 883/2004 – Dispoziții tranzitorii – Articolul 87 alineatul (8) – Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 – Articolul 14c litera (b) – Lucrător care desfășoară o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite – Derogări de la principiul unicității legislației aplicabile – Dublă afiliere – Introducerea unei cereri pentru a fi supus legislației aplicabile în temeiul Regulamentului nr. 883/2004”

În cauza C-33/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de cour du travail de Liège (Curtea pentru Litigii de Muncă din Liège, Belgia), prin decizia din 21 decembrie 2017, primită de Curte la 18 ianuarie 2018, în procedura

V

împotriva

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti),

Securex Integrity ASBL,

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din doamna C. Toader, președintă de cameră, și domnii A. Rosas (raportor) și L. Bay Larsen, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: doamna V. Giacobbo-Peyronnel, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 5 decembrie 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul belgian, de M. Jacobs și de L. Van den Broeck, în calitate de agenți, asistate de S. Rodrigues, avocat;
- pentru Comisia Europeană, de D. Martin și de M. Van Hoof, în calitate de agenți;
- pentru domnul V, de el însuși,

* Limba de procedură: franceza.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 februarie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 87 alineatul (8) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, rectificare în JO 2004, L 200, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 (JO 2009, L 284, p. 43) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 883/2004”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul V, pe de o parte, și Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Institutul Național de Asigurări Sociale pentru Lucrători Independenți) (Inasti) (Belgia) și Securex Integrity ASBL (denumită în continuare „Securex”), pe de altă parte, în legătură cu supunerea domnului V legislației sociale belgiene.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 1408/71

- 3 Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), astfel cum a fost modificat, în ultimul rând, prin Regulamentul (CE) nr. 592/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 (JO 2008, L 177, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71”), prevedea la articolul 14c litera (b) care figura în titlul II:

„Persoana care desfășoară simultan o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru și o activitate independentă pe teritoriul altui stat membru se supune:

[...]

(b) în cazurile prevăzute în anexa VII:

- legislației statului membru pe al cărui teritoriu desfășoară o activitate salariată, legislația respectivă stabilindu-se conform dispozițiilor articolului 14 alineatul (2) sau (3), dacă desfășoară o astfel de activitate pe teritoriul a două sau mai multe state membre

și

- legislației statului membru pe al cărui teritoriu desfășoară o activitate independentă, această legislație stabilindu-se conform articolului 14a alineatul (2), (3) sau (4), dacă exercită o astfel de activitate pe teritoriul a două sau mai multe state membre.”

- 4 Anexa VII la acest regulament enumera cazurile în care o persoană este supusă simultan legislației a două state membre, în conformitate cu articolul 14c litera (b) din regulamentul menționat. Printre aceste cazuri figura, la punctul 1 din această anexă, „[e]xercitarea unei activități independente în Belgia și a unei activități salariate în alt stat membru”.

- 5 Regulamentul nr. 1408/71 a fost abrogat și înlocuit de Regulamentul nr. 883/2004, în versiunea sa inițială, începând cu 1 mai 2010, dată la care acest regulament a devenit aplicabil.

Regulamentul nr. 883/2004

- 6 În considerentul (4) al Regulamentului nr. 883/2004 se arată că este necesar să se respecte caracteristicile proprii legislațiilor interne privind securitatea socială și să se elaboreze un sistem unic de coordonare.

- 7 Potrivit considerentului (45) al acestui regulament:

„Dat fiind că obiectivul acțiunii preconizate, adică adoptarea măsurilor de coordonare care să garanteze exercitarea eficientă a dreptului la libera circulație a persoanelor, nu se poate realiza într-o măsură suficientă de către statele membre și, prin urmare, datorită amplitudinii și efectelor acțiunii respective, se poate realiza mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, consacrat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestui obiectiv.”

- 8 Articolul 11 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„Persoanele cărora li se aplică prezentul regulament sunt supuse legislației unui singur stat membru. Această legislație se stabilește în conformitate cu prezentul titlu.”

- 9 Articolul 13 alineatul (3) din același regulament are următorul cuprins:

„Persoana care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite se supune legislației statului membru în care desfășoară o activitate salariată sau, în cazul în care exercită o astfel de activitate în două sau mai multe state membre, legislației stabilite în conformitate cu alineatul (1).”

- 10 Articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 prevede:

„În cazul în care, ca urmare a prezentului regulament, o persoană este supusă legislației unui alt stat membru decât cel sub incidența legislației căreia se află în temeiul titlului II din [Regulamentul nr. 1408/71], legislația respectivă continuă să se aplice atât timp cât situația rămâne neschimbată, cu excepția cazului în care persoana interesată solicită să fie supusă legislației aplicabile în conformitate cu prezentul regulament. În termen de trei luni de la data aplicării prezentului regulament, cererea se prezintă instituției competente a statului membru a cărui legislație este aplicabilă în temeiul prezentului regulament, astfel încât persoana în cauză să intre sub incidența legislației statului membru respectiv de la data aplicării prezentului regulament. În cazul în care cererea se prezintă după expirarea acestui termen, schimbarea legislației aplicabile are loc în prima zi a lunii următoare.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 11 Domnul V a lucrat ca avocat înscris în Baroul din Bruxelles (Belgia) din luna septembrie a anului 1980 până la 30 septembrie 2007. În această perioadă, era înscris la Inasti și era afiliat la casa de asigurări sociale belgiană Securex.

- 12 La 30 septembrie 2007, domnul V a solicitat să nu fie înscris în tabloul ordinului avocaților și, în consecință, s-a dezafiliat de la Securex. În aceeași zi, cabinetul de avocatură în cadrul căruia își desfășura activitatea a intrat în lichidare, iar domnul V a fost desemnat lichidator.

- 13 De la 1 octombrie 2007, domnul V lucrează ca director juridic în cadrul unei societăți cu sediul în Luxemburg și este supus, ca salariat, sistemului de securitate socială luxemburghez.
- 14 La 11 iunie 2010, Inasti i-a solicitat domnului V precizări cu privire la mandatul său de lichidator. Prin scrisoarea din 24 iunie 2010, domnul V a răspuns că onorariile de lichidator care îi fuseseră plătite de cabinetul de avocatură aflat în lichidare nu permit ca el să fie asimilat unui lucrător care desfășoară activități independente și nici să fie supus statutului social al lucrătorilor care desfășoară activități independente.
- 15 La 11 decembrie 2013, Inasti a notificat Securex o decizie de regularizare privind veniturile domnului V pe anii 2008-2010. La 23 decembrie 2013, Securex l-a informat pe domnul V că, în lumina informațiilor furnizate de Inasti, el trebuia considerat ca fiind supus sistemului de securitate socială belgian, în calitate de lucrător care desfășoară activități independente cu titlu suplimentar începând cu 1 octombrie 2007, și că, în consecință, trebuia să achite la Securex un sold în cuantum de 35 198,42 euro cu titlu de cotizații și de majorări datorate pentru perioada cuprinsă între al patrulea trimestru al anului 2007 și al patrulea trimestru al anului 2013.
- 16 La 12 martie 2014, domnul V a introdus o acțiune la tribunal du travail de Liège (Tribunalul pentru Litigii de Muncă din Liège, Belgia) pentru a contesta afilierea la sistemul de securitate socială belgian ca lucrător care desfășoară activități independente cu titlu suplimentar, precum și cererea de plată a contribuțiilor sociale formulată de Securex.
- 17 După introducerea acestei acțiuni, domnul V a comunicat Securex o declarație pe proprie răspundere privind gratuitatea mandatului său în calitate de lichidator, anexând la aceasta procesul-verbal al reuniunii asociaților cooperatori ai cabinetului de avocatură în discuție în litigiul principal, care a avut loc la 24 februarie 2014, în care se constata, printre altele, că mandatul său de lichidator a fost exercitat cu titlu gratuit de la 1 ianuarie 2010 și că această situație trebuia să se mențină până la încheierea procedurii de lichidare. Prin aceeași comunicare, domnul V a solicitat să nu mai fie supus sistemului de securitate socială belgian de la data acestei reuniuni.
- 18 Prin hotărârea din 17 august 2016, deși a recunoscut că dobânzile legale calculate pentru contribuțiile de asigurări sociale în discuție în litigiul principal nu erau datorate pentru perioada cuprinsă între luna octombrie a anului 2011 și luna septembrie a anului 2013, tribunal du travail de Liège (Tribunalul pentru Litigii de Muncă din Liège) a respins acțiunea domnului V ca nefondată.
- 19 La 22 septembrie 2016, domnul V a declarat apel împotriva acestei hotărâri la instanța de trimitere, solicitându-i să modifice respectiva hotărâre și susținând, printre altele, că, în lumina Regulamentului nr. 883/2004, Inasti și Securex nu puteau pretinde plata contribuțiilor în discuție în litigiul principal.
- 20 Din decizia de trimitere reiese că domnul V nu mai era supus sistemului de securitate socială belgian începând cu 30 septembrie 2007, data la care și-a încetat activitatea de avocat. Instanța de trimitere se întreabă, prin urmare, dacă domnul V, care, la data punerii în aplicare a Regulamentului nr. 883/2004, era supus numai sistemului de securitate socială luxemburghez, trebuia totuși să depună o cerere expresă în termen de trei luni, în conformitate cu articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004, în scopul de a beneficia de aplicarea acestui regulament.
- 21 Instanța de trimitere adaugă că, potrivit ghidului practic pentru stabilirea legislației aplicabile lucrătorilor în Uniunea Europeană, în Spațiul Economic European și în Elveția, elaborat de Comisia administrativă pentru coordonarea sistemelor de securitate socială, prima condiție pentru aplicarea articolului 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 este ca, prin acest regulament, o persoană să fie supusă legislației unui alt stat membru decât „cel deja stabilit” în temeiul Regulamentului nr. 1408/71. Potrivit acestei instanțe, ghidul menționat pare să indice că această dispoziție se aplică cu condiția ca la data de 1 mai 2010, care corespunde datei de abrogare a Regulamentului nr. 1408/71 și a Regulamentului nr. 883/2004, persoana în cauză să fie efectiv supusă legislației statului membru

competent potrivit Regulamentului nr. 1408/71. O astfel de condiție nu ar fi însă prevăzută în mod explicit în textul articolului 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004, ceea ce ar ridica o dificultate de interpretare a acestei dispoziții.

22 În aceste condiții, cour du travail de Liège (Curtea pentru Litigii de Muncă din Liège, Belgia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 87 alineatul (8) din [Regulamentul nr. 883/2004] trebuie interpretat în sensul că persoana care, înainte de 1 mai 2010, a început să desfășoare o activitate salariată în [Luxemburg] și o activitate independentă în Belgia trebuie să transmită, pentru a fi supusă legislației aplicabile în temeiul [Regulamentului nr. 883/2004], o solicitare expresă în acest sens, chiar dacă nu era supusă niciunui sistem de securitate socială în Belgia înainte de 1 mai 2010 și a fost supusă legislației belgiene privind statutul social al lucrătorilor care desfășoară activități independente numai în mod retroactiv, după expirarea termenului de trei luni care a început să curgă de la 1 mai 2010?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, solicitarea menționată la articolul 87 alineatul (8) din [Regulamentul nr. 883/2004], transmisă în împrejurările descrise mai sus, determină aplicarea legislației statului [membru] competent în temeiul [Regulamentului nr. 883/2004] cu efect retroactiv de la 1 mai 2010?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitate

23 În observațiile sale scrise, Regatul Belgiei a susținut că analiza instanței de trimitere se întemeiază pe o premisă factuală eronată potrivit căreia domnul V nu avea calitatea de persoană impozabilă în Belgia la 1 mai 2010, data aplicării Regulamentului nr. 883/2004. Potrivit acestui stat membru, afilierea domnului V la sistemul de securitate socială belgian a continuat fără nicio întrerupere după 30 septembrie 2007, în temeiul activității sale de lichidator.

24 Astfel, întrebările preliminare ar ridica o problemă pur ipotetică, care nu este necesară pentru soluționarea litigiului principal și ar fi, prin urmare, inadmisibile.

25 Trebuie să se arate că, în urma unei cereri de lămuriri pe care Curtea i-a adresat-o în temeiul articolului 101 din Regulamentul de procedură, instanța de trimitere a precizat că, la data punerii în aplicare a Regulamentului nr. 883/2004, domnul V putea fi considerat ca fiind supus legislației belgiene în calitate de lucrător care desfășoară activități independente în temeiul activității sale de lichidator.

26 Astfel, având în vedere precizările aduse de instanța de trimitere în răspunsul său, guvernul belgian a afirmat în ședința din fața Curții că nu mai invocă inadmisibilitatea cererii de decizie preliminară.

27 În orice caz, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, dacă întrebările adresate de instanțele naționale au ca obiect interpretarea unei dispoziții de drept al Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe, cu excepția cazului în care este evident că cererea de decizie preliminară urmărește, în realitate, să o pună în situația de a se pronunța prin intermediul unui litigiu fictiv sau de a formula opinii consultative cu privire la întrebări generale sau ipotetice, că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului ori că Curtea nu dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care i-au fost adresate (Hotărârea din 7 decembrie 2010, VEBIC, C-439/08, EU:C:2010:739, punctul 42 și jurisprudența citată).

- 28 În speță, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 25 din concluziile sale, din dosarul prezentat Curții rezultă că aspectul dacă, pentru a putea fi supus exclusiv legislației determinate în temeiul Regulamentului nr. 883/2004, în speță legislației luxemburgheze, după 1 mai 2010, domnul V era obligat să prezinte o cerere în temeiul articolului 87 alineatul (8) din acest regulament și, în cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea anterioară, aspectul de a ști care sunt consecințele prezentării unei astfel de cereri la mai mulți ani după această dată au o incidență certă asupra soluționării litigiului principal. Astfel, răspunsul la aceste întrebări are un efect direct asupra determinării numărului de ani pentru care autoritățile belgiene ar fi îndreptățite să îi solicite domnului V plata unor contribuții.
- 29 În consecință, cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la fond

- 30 Având în vedere precizările furnizate de instanța de trimitere în urma cererii de lămuriri a Curții, trebuie să se considere că, prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că o persoană care, la data aplicării acestui regulament, desfășura o activitate salariată într-un stat membru și o activitate independentă în alt stat membru, fiind, așadar, supusă simultan legislației aplicabile în materie de securitate socială a acestor două state membre în conformitate cu titlul II din Regulamentul nr. 1408/71, trebuia, pentru a fi supusă legislației aplicabile în temeiul Regulamentului nr. 883/2004, să introducă o cerere expresă în acest sens.
- 31 În această privință, trebuie amintit că articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 prevede, în favoarea unei persoane care, ca urmare a acestui regulament, este supusă legislației altui stat membru decât cel determinat în conformitate cu titlul II din Regulamentul nr. 1408/71, aplicarea în continuare a acestei din urmă legislații pentru o anumită perioadă, după data aplicării Regulamentului nr. 883/2004, sub rezerva ca situația relevantă să rămână neschimbată.
- 32 Astfel, această dispoziție se aplică, în primul rând, cu condiția ca legislația aplicabilă să intre sub incidența titlului II din Regulamentul nr. 1408/71 și, în al doilea rând, cu condiția ca situația relevantă să rămână neschimbată (Hotărârea din 11 aprilie 2013, Jeltens și alții, C-443/11, EU:C:2013:224, punctul 50).
- 33 În ceea ce privește prima dintre aceste două condiții, nu s-a contestat că, la data aplicării Regulamentului nr. 883/2004, situația domnului V a intrat sub incidența articolului 14c litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71, care figurează în titlul II din acesta. Trebuie să se constate însă că articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 nu reglementează în mod explicit situații precum cele prevăzute la articolul 14c litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71, în care legislația în materie de securitate socială a două state membre este aplicabilă simultan și, ca urmare a Regulamentului nr. 883/2004, numai una dintre aceste două legislații rămâne aplicabilă.
- 34 Se ridică, prin urmare, întrebarea dacă această împrejurare se opune ca o persoană care se află în situația domnului V să intre în domeniul de aplicare al articolului 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004.
- 35 Potrivit unei jurisprudențe constante, în vederea interpretării unei dispoziții a dreptului Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (Hotărârea din 21 martie 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, punctul 34).

- 36 În ceea ce privește modul său de redactare, articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004, care este o dispoziție tranzitorie, se referă la cazul unei persoane care, ca urmare a Regulamentului nr. 883/2004, „este supusă legislației unui alt stat membru decât cel sub incidența legislației căreia se află în temeiul titlului II din Regulamentul [nr. 1408/71]”.
- 37 Din modul de redactare a acestei dispoziții pare să rezulte astfel, întrucât adjectivul „alt” face trimitere la termenul „stat”, că legiuitorul Uniunii are în vedere situația în care aplicarea legislației unui stat membru succedă aplicarea legislației unui alt stat membru.
- 38 Astfel, potrivit unei interpretări literale a articolului 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004, primul teză pare să facă referire doar la situațiile în care, începând cu data aplicării Regulamentului nr. 883/2004, o persoană este supusă legislației unui alt stat membru decât cel a căruia legislație îi era aplicată în trecut.
- 39 În schimb, o persoană care, sub imperiul Regulamentului nr. 1408/71, era supusă aplicării simultane a legislațiilor a două state membre, în temeiul Regulamentului nr. 883/2004, pe de o parte, ar fi supusă în continuare legislației unuia dintre aceste state membre și, pe de altă parte, i s-ar modifica situația numai în considerarea faptului că legislația celuilalt stat membru nu îi va mai fi aplicabilă.
- 40 În ceea ce privește contextul în care se înscrie articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004, trebuie să se arate că, la momentul extinderii Regulamentului nr. 1408/71 la lucrătorii care desfășoară activități independente, articolul 14c din acest regulament a fost introdus pentru a prevedea o excepție de la regula unicității legislației aplicabile, în ipoteza unei persoane care desfășoară simultan o activitate independentă pe teritoriul unui stat membru și o activitate salariată pe teritoriul altui stat membru. În cazurile menționate în anexa VII la Regulamentul nr. 1408/71, persoana în cauză era atunci supusă legislației fiecăruia dintre aceste două state membre.
- 41 Astfel cum Curtea a arătat deja, potrivit considerentelor (4) și (45) ale Regulamentului nr. 883/2004, acest regulament are ca obiect coordonarea sistemelor de securitate socială existente în statele membre, în scopul de a garanta exercitarea efectivă a liberei circulații a persoanelor. Regulamentul menționat a modernizat și a simplificat normele conținute în Regulamentul nr. 1408/71, menținând totodată același obiectiv ca acesta din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 martie 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, punctul 31).
- 42 Articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004 reafirmă principiul unicității legislației aplicabile, potrivit căruia persoanele cărora li se aplică acest regulament sunt supuse legislației unui singur stat membru. Acest principiu are astfel drept scop să evite aplicarea simultană a mai multe legislații naționale unei situații determinate și să elimine inegalitățile de tratament care, în cazul persoanelor care se deplasează în interiorul Uniunii, ar fi consecința unui cumul parțial sau total al legislațiilor aplicabile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 martie 2006, Piatkowski, C-493/04, EU:C:2006:167, punctul 21).
- 43 În conformitate cu principiul unicității legislației aplicabile, articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 883/2004 prevede că persoana care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată într-un stat membru și o activitate independentă în alt stat membru este supusă legislației statului membru în care desfășoară o activitate salariată.
- 44 Pe de altă parte, trebuie să se constate, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 35 din concluzii, că prin Regulamentul nr. 883/2004 au fost eliminate toate excepțiile de la principiul unicității legislației naționale aplicabile care existau în Regulamentul nr. 1408/71.

- 45 În aceste condiții, o interpretare a articolului 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 care ține seama de contextul în care se înscrie această dispoziție nu poate să susțină perpetuarea regimului derogatoriu care prevede o dublă afiliere, care ar fi incoerentă cu sistemul instituit de acest regulament, care se bazează pe principiul unicității legislației naționale aplicabile.
- 46 În ceea ce privește finalitatea articolului 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004, astfel cum arată avocatul general la punctul 36 din concluzii, după cum reiese din ghidul practic pentru stabilirea legislației aplicabile lucrătorilor în Uniunea Europeană, în Spațiul Economic European și în Elveția, aceasta a fost identificată ca fiind cea de a evita numeroase modificări ale legislației aplicabile la momentul trecerii la Regulamentul nr. 883/2004 și de a permite o „tranziție ușoară” pentru persoana în cauză în ceea ce privește legislația aplicabilă în cazul în care ar exista o discrepanță între legislația aplicabilă potrivit Regulamentului nr. 1408/71 și legislația aplicabilă potrivit dispozițiilor Regulamentului nr. 883/2004.
- 47 Prin intermediul acestei dispoziții tranzitorii, legiuitorul Uniunii a intenționat, așadar, să le asigure lucrătorilor un timp de adaptare necesar, în special pentru a le permite să ia cunoștință de legislația unui alt stat membru care ar fi nouă pentru ei.
- 48 Or, din cuprinsul punctului 39 din prezenta hotărâre reiese că, într-o situație în care o persoană era supusă, sub imperiul Regulamentului nr. 1408/71, simultan legislațiilor a două state membre, aplicarea Regulamentului nr. 883/2004 nu conduce la aplicarea în privința lucrătorului a legislației unui alt stat membru, care ar fi, așadar, nouă, ci determină numai o schimbare a situației sale ca urmare a încetării aplicării, în ceea ce îl privește, a legislației unuia dintre cele două state membre căreia îi era supus până atunci.
- 49 Având în vedere cele de mai sus și fără a fi necesar să se examineze cea de a doua condiție menționată la punctul 32 din prezenta hotărâre, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 nu este aplicabil unei situații cum este cea a domnului V, care, la data aplicării Regulamentului nr. 883/2004, era supus, în temeiul articolului 14c litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71, simultan legislației a două state membre.
- 50 În consecință, începând cu 1 mai 2010, pentru a fi supus exclusiv legislației determinate prin Regulamentul nr. 883/2004, și anume, în speță, potrivit articolului 13 alineatul (3) din acest regulament, legislației luxemburgheze, o persoană care se află într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal nu este obligată să prezinte cererea menționată la articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004.
- 51 Prin urmare, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că o persoană care, la data aplicării Regulamentului nr. 883/2004, desfășura o activitate salariată într-un stat membru și o activitate independentă în alt stat membru, fiind supusă, așadar, simultan legislației aplicabile în materie de securitate socială a acestor două state membre, nu trebuia, pentru a fi supusă legislației aplicabile potrivit Regulamentului nr. 883/2004, să introducă o cerere expresă în acest sens.
- 52 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 53 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șasea) declară:

Articolul 87 alineatul (8) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009, trebuie interpretat în sensul că o persoană care, la data aplicării Regulamentului nr. 883/2004, desfășura o activitate salariată într-un stat membru și o activitate independentă în alt stat membru, fiind supusă, așadar, simultan legislației aplicabile în materie de securitate socială a acestor două state membre, nu trebuia, pentru a fi supusă legislației aplicabile potrivit Regulamentului nr. 883/2004, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 988/2009, să introducă o cerere expresă în acest sens.

Semnături